

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

UKA2022/174

23. November 2022

Kristian Jeremiassen

**Qanoq iliorluta kulturitoqarput aallaavigalugu tamat
oqartussaaqataanerannik sanarfinninnitsinni inuttaasut
peqataatinneqarnerat sunniuteqaqataanerallu pitsaanerpaamik
qulakkeersinnaaneripput pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu
oqallinnissamik siunnersuut.**

(Inatsisartunut Ilaasortaq Mariane Paviassen, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortap Marianne Paviassen-ip apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaa imatut Inuit Ataqatigiit-niit oqaaseqarfingissavarput.

Inuiattut pisinnaatitaaffingivarput imermik minguitumik imissalluta, aalisangartussalluta, arfernik puisinik paarnanik allanillu nunatta pissarititaanik nerissalluta mingutsinneqarsimangitsunik. Tassa inooriaaserput siulitta tunniussimaasaat aatsitassarsiornerup sequminngimmangit.

Kulturerput aallaavigalugu nuna manna ineriartortissangipput Inuit Ataqatigiit isumaqarpungut, inooriaaserput kalaaliminernik nerisaqarnek imminullu pilersorneq. Nuna manna isorartooq inuit taama isorartutingisumi inuuffingisinnaariaqarparput neriffingisinnaallungulu.

Assersuusiulaariarta Danmark nunatsinni mikinerungaartoq inuttunerungaartorlu imminut pilersorpoq aamma pilersorluta naak nuna najungaqarput anginerungaaraluartoq. Imminut pilersorsinnaaneq kulturitoqarput piniartarnerput aalluttariaqarpangut nungusaataangitsumik.

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

Kulturerput aallaavigalugu imminut pilersorneq siuarsartuartariaqarpoq inuiaat peqataatillugit iliuseqarfigalugu taamaaliorutta inuiattut kinaassuserpullu atorlu inuiattut siuariaatingissavarput.

Kulturitoqarput aallaavigalugu piniartarnej Naalakkersuisut ukiaq manna oqaatingivaat. Ukiuni makkunani qajaq atorlugu qilalukkanik pisassaqaangilaq Naalakkersuisullu maanna aqutissiuunniarniarput tassa kulturitoqaaq atorlugu ukiunut makkununnga naleqqussarnej. Taamatuttaaq qimusseq atorlugu piniarsinnaaneq pingaaruteqarpoq qimmeqarneq ineriartortiinnarneqassappat.

Aammattaaq Inuit Ataqtigiinniit oqaatingerusupparput kulturitoqarput pineqartillugu utoqqaat qanga meeqqanit inuusuttunit ataqqineqarnerat tamaraluttuinnarnikummat, qanga utoqqaat oqaasii ataqqineqartaqaat aam-malumi nalitsinni kingulliarisunnut ilaangaluarluta.

Ukiuni makkunani inooriaaseq tikilaariartingu ukiuni makkunani oqartariaaseq ileqqunngorsimavoq "illit susassarinnigilarma utoqqaat inersimasulluunniit meeqqanut oqaaqqissaarileraangata. Qanga kulturitoqaaq nuannersoq tammarnikuuvoq ataqqinaqisoq nuannersorlu utoqqaat pinginnaasaat inissisimanerallu massakkumut sanilliullugu ataqqineqarnerungallarmat.

Qujanartumik inuiaqatingiinni eqqartorneqartarnera pillugu utoqqaat qanga inissisimaneranut uteqqikkiartuaalernikuuvoq ataqqineqarnerat pillugu. Oqaangilangut ataqqineqaangittut ukiunili kingullerni meeqqat pisinnaatitaaffii peqqutaanersumik ataqqinninneq annikilliartornikuuvoq.

Inuit pisinnaatitaaffii namminersulivinnerput sioqqullugu massakkumiit inuiattut nukittorsertuartariaqaripput inuit ataqtigiit isumaqarpugut, nunarsuarmioqataanerput aallaavingissavarput tarnerput kinaassuserpullu akinginangit.

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

Inuiattut pisussaaffingut imminut pilersorneq nukittorsartariaqartut pingaaruteqarpoq siunissami inuiattut ingerlalluassangutta. Namminerlu aaliangingassaraarput ingerlalluassanerluta ingerlalluassannginnerlutaluunniit. Sulisariaqarpugut ingerlalluassangutta pilluarnermi nammineq takkunneq ajorpoq inuup pilersitassarivaa.

Inuiattut pisuussutingut nammineq iluanaarutinginissaat sulissutaassaaq, inuiattut pisinnaatitaaffingissavarput nammineq pisuussutitsinnik atuinissaaq. Nunarsumiarmioqatingut niunernikkut suleqatingissavangut nunap inuui iluanaaqqullungit, eqqaamallunguli inuiattut naleqartitangut salliutissangatsingit nunarsuarmioqatitsinnut mattunnata.

Danmark-miit oqartussaaffiit angerlaassuunneri aallaavigalugit inuusaatitsinnut tulluartumik aaqqissuissaangut, imminut inorsinnata inuiattut inooriaaserput aallaavigalugu nunarsuarmioqataanerpulli puijornangu. Akisussaaffiit tingussavangut immitsinnut pilliutinginata avataaniillu tatisimaneqarata nunarsuarmioqatittali piumasaat aallaavigalugit.

Naggasiutingalungu Inuit Ataqatigiit oqaatingissavarput inuiattut pisinnaatitaaffingut nunarsuarmioqatingut peqatingalungit inerisassavarput inuit pisinnaatitaaffi ataqqillugit.

Taakkuupput apeqquteqaat aallaavigalugu oqaatingiumasangut.